

Tranes Bladet

Skåne Tranås

juni 2017

nr 2



BLOMSTERFESTEN



2017



Skåne Tranås 26-27 aug.





TranesBladet

Ansvarig utgivare:

Lars Olof Glifberg
Tranås Ungdomsförening

Ordförande:

Lars Olof Glifberg

Redaktör:

Gunilla Blomberg
0704-86 85 49
gunilla.blomberg@telia.com

Omslagsbild:

Flygplanet SK 15 samt
del av bokutsida
Elsa Beskow

Kontakt

Ordförande:

Lars Olof Glifberg
0709-14 44 92
glifberg.1@tomelilla.nu

Tranesbladet:

c/o Gunilla Blomberg
Rosencrantzgatan 14
273 31 Tomelilla

Medlemsregister:

Anna-Lisa Olsson
0417-202 62
alo.tranes@tele2.se

Vandrarhemmet:

Gerd de la Motte
0417-203 30
info@skanetranas.com



Lars Olof Glifberg

Traningar!

Den milda vintern övergick i en ganska sval vår och sedan... poff så blev det sommar och nu har vi redan Midsommar här. Det kanske beror på att våren hälsades välkommen av både tal o sång här i Tranås, traditionsenligt som sig bör. 2017 blir ett hektiskt år i byn och vi kommer att behöva hjälpas åt - som vi alltid har

gjort - för att allt ska bli som vi önskar, nämligen jåkligt bra. Skåne Tranås är ju känt för sin gemenskap och förmåga att genomföra både stora och små arrangemang på ett föredömligt sätt. I början av juli är det dags för byns stora loppis. Även om det inte är fullt så mycket saker som förra året, behöver vi vara många på plats. I augusti är det ju sen dags för Blomsterfesten. Redan nu behövs några hjälpande händer för att rensa de två vagnar som står uppe vid Idrottsplatsen.

Men först ska vi fira midsommar. Vi träffas på Torget kl 13:15 i vanlig ordning för att klä stängen. Sen fortsätter vi med dans på Ången där det blir kaffeservering.

Lad Midsommar!



af tennispelet bliver man både sund och vital
och icke sällan gifves tillfällen till angenäma kontakter

Tycker du att det verkar kul med tennis?

Hör av dig till Alexander!

0733-80 56 95

Blomsterfest Skåne-Tranås



Lördagen 26 augusti

kl 19.00 -01.00

Torgfest på Torget i Skåne-Tranås

Loop & Lil

countryband från Ystad

Likes

Trelleborgsbandet vann Danskalaset 2016
spelar 21.00-01.00 med avbrott för paus,
mat och alkoholfria drycker finns att köpa
Inträde 200kr

Söndagen 27 augusti

Blomsterfest med Blomstertåg

12.30 Tomelilla ungdomsorkester spelar
13.00 Ystad sommar-teater på utscenen
14.30 Blomstertåget kör genom byn
samlings av alla vagnar vid utscenen
servering, utställare & försäljare
inträdet öppnar 11.00
inträde 150kr/vuxen
barn i vuxens sällskap tom 15 år 75kr



Loop & Lil

www.skane-tranas.se



Almanack - var mans läsning



I slutet av 1870-talet öppnade trädgårdsmästare M. Persson en affär öster om Torget. Affären har haft många innehavare genom åren. Oscar E. Jönsson & Co drev den i 25 år, men idag minns nog de flesta bara handlare Eng. 1897 drevs affären av Nils Larsson "i allmänhetens benägna öntanka" och hos honom kunde man för 14 öre inhandla årets almanack. Sedan 1747 fick endast Kungliga Vetenskapsakademien ge ut almanackan. Det var noga reglerat vad en dylik häftad och skuren almanack skulle få kosta och bröt man mot detta riskerade man som handlare dyra böter. Detta med pris och format var tydligen viktigt, och så sent som 1941 kan man i almanackorna läsa liknande formuleringar:

... "skola de små almanackorna försäljas häftade och skurna för 30 öre stycket; kommandes den, som vågar stegra detta pris eller vid försäljning av almanackor ej tillika är försedd med häftade och skurna för 30 öre stycket, att böta 50 kronor för varje gång sådant överträdes." I mitten på 1930-talet var priset 20 öre. Några år senare var priset 25 öre, och häftet gick allmänt under namnet 25 öres-almanackan.



Almanackan var för många viktig läsning och innehöll inte bara kalender, information om solens upp- och nergång, årets marknader, posttaxor och kungliga bemärkelsedagar, utan även någon artikel som t.ex. Inländska växter av Linné, om alkoholens fördärlighet eller historia om kyskhet och thes belöning. Almanackan var för många den enda läsningen förutom Bibeln. "Utan gussordsboken o anacka blir livet liksom på en höft."

I denna almanack kan man läsa "Om några av våra skadeinseketer och deras inflytande på jordbruket". Olloborren var ett stort problem och man beräknade dess skador bara i Kristianstads och Hallands län till över en miljon kronor. Andra skadedjur som vållade problem var Hvetemyggan, Kornflugan, Frostfjäriln, Sädesknäpparen och Jordlopporna.

Inte förrän 1972 upphörde Vetenskapsakademiens privilegium att utge almanackor. Därefter blev det fritt fram för vem som helst och ett visst kaos utbröt kring namnsdagarna. Inte förrän 2001 enades man om att anta Svenska Akademiens namnlängd där man sorterat bort ålderdomliga namn och numera har ett kvinno- och ett mansnamn per dag.

1897 firade man t.ex Servatius, Potentia, Reinhold, Hippolitus, Agapetus, Xenobia och Marimiliana.

Namn		Dag	
1	Januari	1	1
2	Februari	2	2
3	Mars	3	3
4	April	4	4
5	Maj	5	5
6	Juni	6	6
7	Juli	7	7
8	Augusti	8	8
9	September	9	9
10	Oktober	10	10
11	November	11	11
12	December	12	12

Tranåsbo svärmar kring bisyssla



I och kring byn finns flera biodlare, inga nämnda och således inga glömda, men Tranesbladet stämde möte med en av entusiasterna - Alexander Norberg. Som en lycklig astronaut i tröttoflor såg han ut när han travade iväg för att visa bikuporna "Helge" och "Lars". Bina var förvånansvärt beskedliga trots att de precis berövats all honung de jobbat så för att samla in. Ja, nu samlar de ju inte honung utan nektar och pollen. Honung bildas i biets mage och det den inte själv behöver spottas upp när den kommer hem till kupan. Ett arbetsbi (som är ett honbi) kan samla upp till ca en tesked nektar under en säsong och en hel kupa kan generera nästan 50 kg honung.

Men hur går det till? Drottningen i bisamhället gör en enda utflykt i sitt liv för att låta sig befruktas av ett antal hanbin - drönare. I den nedre delen av bikupan lägger drottningen ägg i cellerna på ramarna.

Drottningen bestämmer

själv om hon ska lägga ett obefruktat ägg som blir en drönare, eller ett befruktat som blir arbetsbi. Ett galler mellan den övre och den nedre delen av kupan gör att drottningen inte kan komma igenom, hon är ju lite större än de andra. Överst finns ramarna i den så kallade "skattlådan". Här samlar bina honung som ska sparas för kommande behov t.ex vintermat. Det är dessa ramarna med honung som biodlaren lägger vantarna på. Han skrapar av det skyddande vaxlagret på cellerna och sätter ner ramarna i en centrifug. På så vis slungas honungen ut ur cellerna och ramen. Därefter röres honungen om och hälls på burkar. Inga tillsatser behövs. All honung är antiseptisk, vilket innebär att den motverkar t.ex svamp- och bakteriebildning. Det enda som så småningom händer, är att den kristalliseras, *kanderar* på biodlarspråk.

Förr användes honungsomslag på sår och bölder. Ett forskarlag från Lund arbetar med att försöka lösa honungens gåta och på sikt kunna ersätta viss antibiotika.

I en bikupa kan det bo upp till 80 000 bin. Det tar 21 dygn från ägg till färdigt bi. Ett bi som föds under sommaren lever ungefär 4-6 veckor. Redan för mer än 3000 år sedan hade man bikupor av lera. Ett finare namn för bikupa är *apiarium*.

Även om bina ger oss fantastisk lokalproducerad honung, så är ju deras absolut viktigaste uppgift att pollinera, tillägger Alexander som hade mycket mera att berätta.



Ram med 8-kantiga celler



Ramarna i skattlådan



Honung
en biprodukt



In- och utgång - fluster



STF Munkamöllan Logi

Munkamöllan Transegården



Festsalar & Konferens



Ute vid Petersborgs Gård har TUF fått disponera en bit mark för blommor till Blomsterfesten. I en stor ruta mitt bland senap, kummin och lin växer det nu ca 2000 Aster, Rudbeckia och ca 100 Solrosor som Bodil i vanlig ordning drivit upp. Ett stort tack redan nu till Hans på Petersborg, Bodil och till alla ni som var med och satte ut plantorna. Kontakta Lars-Olof om ni kan tänka er att hjälpa till med vattning.



“Med blommor nu som tidigare från Rosenhagens Plantskolor.”
Annonsen är från 1963 men budskapet gäller fortfarande. Joakim berättar: - “Vi köper in blommorna antingen direkt från grossist i Holland eller på Gröntorget i Köpenhamn. Det blir mycket aster, rosor, gladiolus, brudslöja och dahlior. Ca 60 000 blommor kommer att gå åt. I varje blomma sticker vi ner en ståltråd. Först klär vi vagnarna med thuja och cypress. Detta kan vi börja med på måndagen, sedan sätter vi gång med blommorna på torsdagen för att vara klara till lördag kväll. Under tiden vattnas golvet för att höja luftfuktigheten och själva vagnarna duschas lätt och rullas in i vår blomsterkyl för att de ska hålla sig fräscha till söndagen.”



Välkomna till sommarens roligaste konsert och till en underbar konsertplats mitt i naturen. Klockarebacken i Skåne Tranås. Fredagen den 4 augusti kl 19.30 – inläpp från kl 18

KÖP BILJETTER PÅ TICKETMASTER (TICNET), ICA KVANTUM TOMELILLA, YSTAD TURISTBYRÅ och ROSENHAGEN SKÅNE TRANÅS



Munkamöllan Transegården



STF Munkamöllan Logi

Festsalar & Konferens



Så har då Skåne Tranås äntligen fått en ny lekplats. Den har flyttats ca 15 meter för att man förhoppningsvis ska slippa fågelspilling. Underlaget är platsgjutet fallskyddsgummi, sk. gummasfalt som även innebär att lekplatsen nu är tillgänglig för alla. Att ta sig fram på gummasfalt med rollator, barnvagn eller rullstol är så mycket lättare än i t.ex. sand.

Tranesbladet har förgäves via mail sökt Hr. Planeringsingenjör Berggren som ansvarar för bland annat nöjesplatser som denna i kommunen. Frågor som ställdes var t.e.x, vad kalaset har kostat, hur gammal den gamla lekplatsen var samt varför man valt att avsluta det nya fina staketet mitt i själva lekplatsen. Men, det kommer kanske svar senare under året.



ÖSTERLEN
CHOKLAD
-FABRIK-
SKÅNE-TRANÅS SVERIGE



Chokladfabriken är sponsorer för årets planteringar i krukorna vid byns infarter. Planteringarna kommer givetvis att göras av Rosenhagen.



TUF sökte och fick ett bidrag på 10 000 kr till årets Blomsterfest från Sparbanken Syd. Hurra! Bra jobbat med ansökan.



Årets nyhet - Alternativmässan, blev en succé med ca 25 utställare och en jämn ström av besökare i varierande åldrar. Datum för nästa års mässa är redan satt och går av stapeln 26 maj 2018.

Flygblad över Österlen

Jag var medlem i Tranås Ungdomsförening och med färskt flygcertifikat på fickan. Årliga Blomsterfesten i Skåne Tranås skulle i vanlig ordning genomföras då Rosenhagens dahliaer blommade. Alltså var det i slutet av augusti månad och året var 1951.



Det traditionella sättet att locka publik till evangemanget var annonsering och affischering.

Festgeneralen själv, Oskar E Mårtensson, tillika ägare av Rosenhagens Plantskola, var som vanligt kreativ.

I detta Kalla Krigets tidevarv hade examen på en av världens största flygskolor refererats i landets större dagstidningar.

På denna examen hade en liten påg från Österlen visat framfötterna och i några Skånetidningar – bland annat i Ystads Allehanda - fanns bilder på en "Biggles" från Skåne." Skånebigglisen var jag och Oskar kontaktade mig som nybliven pilot, troligen som följd av bilden i "Ystan".

Skulle inte du kunna släppa ner flygblad om Blomsterfesten i byarna på Österlen? sade Oskar en dag till mig. Bygdens egen son och medlem i landets äldsta ursprungliga ungdomsförening flygande över bygden och kastande ner flygblad över Österlen. Vore inte det något? Det är ju något nytt och spännande och skulle säkert väcka intresse och locka många till vår stora Blomsterfest. Kjell Eng eller någon av våra andra unga pågar kan åka med som utkastare om du flyger.

Jag hade varit hemma över tidigare och sett byn och en del av dess invånare von oben. Jag hade då hyrt flygplan i Eslöv. Där fanns bl. a.

en Klemm 35 - eller som den en gång som skolflygplan på Flygskolan i Ljungbyhed och på reservflygskolan på Eslöv haft beteckningen SK 15. I det flygplanet satt två personer tandemplacerade, öppet med små plexiglas som vindskydd framför. Och det var god sikt framför och över det lilla flygplanet.

Jag var alltså hyggligt influen på typen och alltid pigg på att flyga vad än det var för flygetyg. Svaret var alltså lätt. Javisst! Det gör jag gärna.

Och därmed började jobbet för både ungdomsföreningen, dess driffige ordförande och för mig.

Oskar Mårtensson måste ordna tillstånd och jag flygplan och färdtillstånd för farkosten. Och så var det vem skulle följa med upp i luffthavet och vara utkastare?

Valet föll på föreningsmedlemmen och kompis, handlarens påg Kjell Eng.

När alla formaliteter var klara och flygblad var tryckta tog Kjell och jag oss till Eslöv med den 50 kilo tunga "postsäcken". Kvitterade ut Klemmen och packade in Kjell med säcken i knäet.



Som flygplanet en gång fungerat för utbildning satt eleven längst fram och läraren i sitsen bakom. I vår konstellation blev det alltså Kjell som satt längst fram med säcken och jag bakom med tillgången till styrspaken och övriga reglage och flyginstrument.

Starten gick planenligt och vädret var bra och efter en knapp halvtimme var vi över fagra Österlen och började vårt värv över Tryde landsfiskaldistrikt. Jag flög på den lägsta höjd vi fått oss tilldelad – 150 meter – cirklade och svängde runt över byarna och Kjell började kasta ut blad. De virvlade förbi min vindskärm och jag inbillade mig – glad i hågen – att de så småningom tog mark och hittades av folk som lockades till den STORA FESTEN.

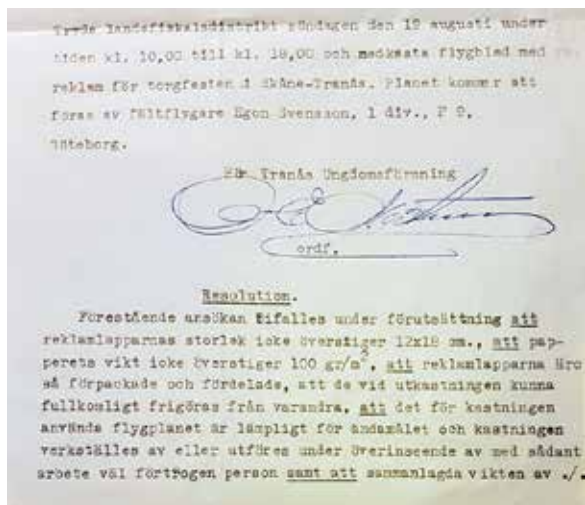
Både Kjell och jag hade våra favoritställen och våra objekt där nere på marken. Och här och just nu bestämde jag vår egen lägsta höjd. Nere på terra firma kunde rentav det vinkande folket känna vindsuset och propellerströmmen när vi kurvade runt över deras huvuden.

På den här tiden var "flyget" inte ens 50 gammalt. Det var ju först 1903 som bröderna Wright i Amerika fick en farkost, tyngre än luft, upp i lufthavet. Och något som heter radar fanns inte. Ingen, utom de nere på backen såg oss. Ingen koll från "Storebror" eller annan övervakare fanns. Alltså var vi fria som fåglarna.

Säcken i Kjells knä tömdes och vi satte kurs mot Eslöv, kom in över fältet och gjorde den vanliga proceduren och tog mark. Det blev en "trepunktare" – det vill säga såväl huvudhjulen som sporrställets hjul samtidigt i backen när farten minskade och vingarna inte längre bar. När vi rullade på backen och farten var sådär 60-70 km/t tyckte jag mig se något som fladdrade till och föll från flygplanet. Det såg ut som det kom från vingarna. Va, flög jag på något där nere på Österlen? Något som hade fastnat på flygplanet? Nej men det kunde nog inte vara möjligt. Det skulle jag ha märkt.

Vi rullade på mot hangaren och parkerade. Rapporterad att allt hade gått som beräknat. Betalade och tackade för lånet. Gick sedan ut på flygfältet mot platsen där vi landat. Vad var det vi tappade här? För visst hade åtminstone jag sett något som lossnade från flygplanet?

Men vad tusan är det som ligger där? Löv från träd eller papperslappar? Ja, är det inte ett antal kringströdda papperslappar. Flygbladen? Jo, det ser ju inte bättre ut än så. Men hur i helsike har det här gått till? Det var ju över Österlen de skulle levereras. Snabbt plockade vi upp de vi såg och det var inte så få.



Vi gick sedan tillbaka in till mannen på kontoret.

Förklarade att vi fått några flygblad över och lämnade över till honom en bunt med förhoppningen att han kunde dela ut dem till Eslövsborna. Ett par exemplar tog vi själva hand om.

Vi tyckte att det inte va så himla långt ner till Skåne Tranås. Och nog skulle eslövsborna tycka om att se ett av Skånes största och finaste blomstertåg. Ett jätteevenemang i dagarna tre. Unikt för hela Skåne!

Han tittade lite skeptiskt på oss och muttrade nåt om att det nog inte va så stort intresse och ta sig ner till den avkroken.

Om han sedan gjorde några ansträngningar och om det kom centralskåning ner till vår vackra Skåneavkrok har jag i skrivande stund inte stenkoll på. Vad jag däremot sett och läst i kompisen Kjells album och anteckningar är att det kom tusentals åskådare till den stora festen. Om det berodde på flygbladen eller inte, står möjligen skrivet i skyn.

Vad som dock säkert är en sanning - och inget alternativ till den a la modern amerikansk modell - är att ovan beskrivna nedkastandet av flygblad förbjöds efter denna flygning. Denna för Torgfesten i Skåne-Tranås 1951. Och det sägs vara den sista som godkändes i Sveriges land. Därefter fick luftburen reklam bogseras efter flygplanen.

Idag, 66 år senare, sker information om events snabbare och smidigare på många vägar och sätt. Papperseran är snart helt förbi, men blommor växer och frodas. Och Blomsterfesten med blomstertågen fortsätter, gamla goda minnens finns kvar och nya skapas. Det är trösterikt!

Egon Regefalk, pilot emeritus



The advertisement is divided into two main sections. The top section features a close-up of a brown cow's head on the right, with yellow ear tags. On the left, there is a black silhouette of a cow standing on a small bridge, with the word "TRANÅSLUND" written in a bold, black, sans-serif font below it. The background is a bright blue sky with white clouds. The bottom section features a close-up of a burger with a sesame seed bun, lettuce, tomato, cheese, and a beef patty. To the left of the burger is a small logo of a cow and the word "TRANÅSLUND". Below the burger, there is a Facebook logo with a thumbs-up icon. At the bottom left, there is text: "Gårdsbutik och försäljning av köttlådor 070-552 02 47 eller info@tranaslund.se". At the bottom right, there is the website address "www.tranaslund.se".

I vår köttkällare säljer vi styckdetaljer och färs för hamburgare samt i mån av tillgång rökta bitar av vårt hängmörade kött. Färska gårdsägg finns att köpa. Ring oss så öppnar vi när ni vill handla eller boka köttlåda!

Grillat eller vardagsmat spelar ingen roll. Kvikkött av rasen Limousin gör dig nöjd. Allt är hängmörat, vakuumpackat, uppmärkt och klart att tillaga eller frysa in.

www.tranaslund.se

LÄNGORNA

TORGET
SKÅNE-TRANÅS



mån	stängt
tis, ons	10 - 17
tors	10 - 15
fre	10 - 17
lör, sön	10 - 15

Kafé 
IDA'S




Amis
Fritidshandel



Arisabäcksvägen 17
0709-18 00 72



Alltid en massa nytt i butiken!
Släputhyrning, hantverk, gasol, kaminer m.m.

Ring för öppettider!
- Nu kan du betala med Swish!

Skön sommar!



Närmast stundar:



- 23 juni Midsommarfirande kl 13:15 Torget.
2 juli kl. 13:00 Loppis på Idrottsplatsen
20 juli Sommarmarknad i Tomelilla med TUF
30 juli Bakluckeloppis på Idrottsplatsen
4 augusti Konsert på klockarebacken
26-27 aug BLOMSTERFEST
7 sept Tranesbladet nr 3
10 sept Veteranträff



Information på
www.skanetranas.se
och på anslagstavlan



Anmäl dig till [maillistan](#) så får du mer info om allt som händer i byn!
Kontakta Lars-Olof: 0709-14 44 92 glifberg.1@tomelilla.nu



Både TUF och Tranesbladet finns på fb



Värdekupong 50 kr

Gäller endast vid köp av grillbuffé i vår
restaurang på Österlen.
Giltig t.o.m den 13 augusti 2017



INGELSTA KALKON
din lokala matleverantör

Lunch - catering - delikatesser

Gårdsbutiken på Österlen
tel: 0414-285 24

www.ingelstakalkon.se

Grillbuffé 229 kr / person

Barn 4-12 år 89 kr / barn, barn 1-3 år äter gratis i målsmans sällskap. Vi har vin- och ölrettigheter.

Grillen är tänd fre kl. 11-15, lör kl. 11-14.30
och sön kl. 11-16 från vecka 26-32.

-Välkommen!